

Avdelningen för kommunikation och internationella frågor
Jimmy Dominius
08-7001580
Jimmy.Dominus@kkv.se

Konkurrensverkets prioriteringar 2017

Anförande av tf. generaldirektör Karin Lunning, Konkurrensverket, vid Konkurrensrättsforum den 19 april 2017 i Stockholm

Det talade ordet gäller

God morgon,

Tack för möjligheten att få vara här i dag och träffa så många "konkurrensrättare" på en och samma gång. Vi arbetar alla med konkurrensrätt på olika sätt. Jag är från tillsynsmyndigheten och ni är från domstolar, myndigheter, advokatkontor och akademien m.m. Det är väldigt roligt att träffa er här i dag, och jag ser fram emot ett stimulerande meningsutbyte.

Även om jag har ett långt förflutet när det gäller konkurrensrätt så tror jag faktiskt att det är första gången jag talar på Konkurrensrättsforum. Däremot har jag följt dessa event på avstånd och förstår att det brukar vara stort intresse för dem.

Jag heter Karin Lunning och är tillförordnad generaldirektör. Dan Sjöblom, som var generaldirektör i åtta år, flyttade för en kort tid sedan till PTS (Post- och telestyrelsen) där han nu är generaldirektör. Regeringen har utlyst tjänsten som GD på Konkurrensverket, och fram till att vi har en ordinarie generaldirektör på plats har jag uppdraget att leda verksamheten vid myndigheten.

Tidigare har jag bland annat varit processråd, och under en tid även tillförordnad avdelningschef vid vår juridiska avdelning. Jag har varit tjänstledig i längre perioder då jag bott och arbetat i Sydostasien, senast i Kuala Lumpur i Malaysia. De senaste tio åren har jag främst arbetat med internationella frågor och under senare år har jag varit chef vid den internationella avdelningen. Sedan förra sommaren har jag lett en utökad avdelning där ansvaret för kommunikation och internationella frågor liksom tipsfunktionen ingår. Jag sitter i ledningsgruppen sedan flera år. Jag har alltså en lång och gedigen erfarenhet av konkurrensfrågorna, och jag tycker att det är roligt och spännande att ha fått förtroendet att vara tillförordnad generaldirektör.

I dag tänkte jag lite kort ta upp vad vi har uppnått under det senaste året, vad vi arbetar med just nu, och våra prioriteringar inför den närmaste framtiden. Bland

annat kommer jag peka på hur nya mönster inom e-handeln och den del av ekonomin som kallas delningsekonomin kan komma att påverka vår tillsyn och möjligheterna för effektiva prövningar av företagskoncentrationer.

Tillsyn ger resultat.

Vi har haft en hel del att göra på Konkursverket under det senaste året. Vi har drivit förhållandevis många mål i domstol – framför allt har vi inlett flera utredningar kring misstänkta överträdelser av konkurrensreglerna.

Vi stämde de tre företagen Aleris, Capiro och Hjärtkärlgruppen 2013 och hävdade att de samarbetat otillåtet inför en upphandling. Patent och Marknadsdomstolen (PMD) delade vår bedömning och dömde dem att betala sammanlagt 28 miljoner i böter/konkurrensskadeavgift. Domen överklagades, och Patent- och marknadsöverdomstolen (PMÖD) har nyligen haft huvudförhandling. Dom meddelas i slutet på nästa vecka, dvs. fredagen den 28 april.

Ett annat ärende som också handlade om ett otillåtet konkurrensbegränsande samarbete rör miljö- och transporttjänster i Västerbottens län. I detta fall accepterade parterna ett avgiftsföreläggande, vilket gjorde att vi inte behövde bedriva process i domstol. Det var vårt fjärde avgiftsföreläggande sedan möjligheten infördes och jag kan konstatera att det är ett effektivt sätt att komma tillrätta med konkurrensproblem, men att det tyvärr är ganska få ärenden som lämpar sig för ett avgiftsföreläggande.

Ett pågående ärende i domstol handlar om företag i flyttbranschen och konkurrensklausuler. Vår uppfattning är att de femåriga konkurrensklausuler, som ingicks i samband med företagsförvärv varit alltför långtgående och hämmat konkurrensen på marknaden för internationella utlandsflyttar. Vi lämnade in stämningsansökan 2014 och målet väntar nu på att tas upp i sista instans, dvs. Patent- och marknadsöverdomstolen (PMÖD) i september.

Vi har också ett mål mot Telia och Göteborgs Energi (Gothnet). Vi stämde företagen 2014 för ett enligt vår mening otillåtet samarbete inför en offentlig upphandling. Vi fick bifall i Patent- och marknadsdomstolen (PMD). Domen har överklagats av Telia till Patent- och marknadsdomstolen (PMÖD). Gothnet, däremot, valde att inte överklaga.

Alla de tre mål jag nu nämnt handlar om otillåtna samarbeten. En annan gemensam nämnare är att de också handlar om samarbeten i samband med offentliga upphandlingar. Anbudskarteller i samband med offentliga upphandlingar är faktiskt den vanligaste sortens kartell som utreds av Konkursverket. När sådana tips kommer in till oss får de alltid hög prioritet. När leverantörer manipulerar marknaden genom olagliga kartellsamarbeten

innebär det att drivkrafterna att erbjuda bästa kvalitet och bästa pris kraftigt minskar.

Karteller försvårar eller gör det omöjligt för upphandlande myndigheter att göra goda affärer, med följderna att våra skattepengar inte används på bästa sätt. Det är alltså skattebetalarna som ytterst missgynnas av dessa otillåtna samarbeten. Jag ser det som ytterst angeläget att ta just denna typ av ärenden till domstol.

Vi har också två aktuella domstolsärenden som rör missbruk av dominerande ställning.

Det ena är mot Swedish Match som vi menar har missbrukat sin ställning och diskriminerat mindre producenter av snus. Vi lämnade in en stämningsansökan 2014, och PMD gick helt på vår linje och dömde företaget att betala närmare 38 miljoner i böter/ konkurrensskadeavgift. Swedish Match har överklagat domen till PMÖD där den just nu väntar på förhandling.

Det andra missbruksärendet driver vi mot Nasdaq/ OMX Stockholm, och där gör vi gällande att företaget har missgynnat en aktör att komma in på marknaden. Vi lämnade in stämningsansökan 2015 och förhandling i första instans, Patent- och marknadsdomstolen, PMD, planeras till hösten 2017.

Alla de ärenden jag nämnt beskrivs mer ingående i en rapport som vi publicerade igår och som har namnet "Konkurrensverkets konkurrenstillsyn 2015 – 2016". I rapporten redovisar vi bland annat den tid som går från det att en utredning initieras hos Konkurrensverket tills vi har en lagakraftvunnen dom i domstol.

Alla utredningar som rör otillåtet konkurrensbegränsande samarbete eller missbruk av dominerande ställning är komplicerade, och de tar lång tid. Men av den totala tiden så utgör själva utredningen hos Konkurrensverket cirka 30 procent. Domstolshanteringen står för resterande 70 procent.

Här har vi alla ett gemensamt ansvar, inte bara domstolen, för att processerna bedrivs på ett effektivt sätt. Jag tror att vi alla, inte minst de företag som berörs, skulle vara betjänta av snabbare avslut. Och det gäller särskilt de beställare, konsumenter och konkurrerande företag som drabbas.

Vår avsikt är att regelbundet göra likartade rapporter om vårt tillsynsarbete framöver. Ambitionen är att vi ska fortsätta vara transparenta i vårt arbete. Våra motparter, och andra intressenter, ska ha insyn i hur vi arbetar. Med en ökad öppenhet, och ständig diskussion om hur vi arbetar, kan vi bli än mer effektiva. Jag är övertygad om att ökad transparens också på sikt kan bidra till att ytterligare öka förtroendet för Konkurrensverket.

Förra året anmäldes 74 företagskoncentrationer till Konkurrensverket. De allra flesta var oproblematiska ur ett konkurrensperspektiv och kunde avgöras relativt snabbt inom den stadgade tidsgränsen. Fyra ärenden gick till särskild undersökning, eller "fas 2" som vi kallar det ibland. I två ärenden gick vi vidare till domstol.

Vi lämnade in stämningsansökan för att få ett förbud mot Kronfågels köp av konkurrenten Lagerbergs. Båda företagen är aktiva på marknaden för kycklingprodukter. Innan huvudförhandlingen inleddes drogs affären tillbaka och säljaren hittade en annan lösning som inte påverkade konkurrensen negativt. Vi är mycket nöjda med det resultatet, men mest nöjda är nog landets konsumenter eftersom vi fortfarande har fler konkurrerande leverantörer på marknaden.

Det andra ärende som vi ville förbjuda var Logstors förvärv av konkurrenten Powerpipe. Båda företagen är aktiva på marknaden för fjärrvärmerör. Här gjorde både Stockholms tingsrätt, och Patent- och marknadsöverdomstolen, en annan bedömning av avgränsningen av den relevanta geografiska marknaden. Hur köpare av fjärrvärmerör, och ytterst de som köper fjärrvärme, kan komma att påverkas av detta i framtiden kan vi för närvarande inte bedöma.

För att dra lärdom av detta ärende och se hur vi kan förbättra våra analyser kommer vi att låta utvärdera effekterna av denna koncentration. Hade vi fog för våra farhågor att förvärvet skulle försämra konkurrensen och leda till högre priser eller var Logstors bild av konkurrensen framöver den som stämde? Det blir intressant.

Ett område där domstolarna i flera fall har haft en annan inställning än Konkurrensverket är konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet, eller "KOS" som vi brukar kalla det ibland. Vi har, sedan regeln infördes 2010 tagit ett antal ärenden till domstol. I några fall har vi haft framgång, men flera gånger har domstolarna gjort en annan bedömning än Konkurrensverket.

Vi anser att det är viktigt att dra lärdom av detta. Vi har därför analyserat samtliga domar i denna typ av ärenden inom ramen för en separat rapport. Analysen har bland annat lett till en intern omorganisation där vi har knutit utredningar om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet närmare den mer traditionella konkurrenstillsynen genom att organisatoriskt placera dem på enheten för marknadsmissbruk. Vi har också reviderat vår prioriteringspolicy som vi har publicerat externt och som vi hoppas tydliggör för dem som vill klaga vilka krav som ställs för att vi ska prioritera ett ärende.

Vi har under hösten och vintern gjort en turné runt om i Sverige för att sprida kunskap om innebörden i reglerna och hur förbudet tillämpas. Vi har gjort denna turné tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Svenskt

Näringsliv och Almega. Intresset för dessa frågor har varit stort, vilket gör att vi fyra organisationer kommer att fortsätta att besöka ett antal platser framöver. Vi har också i samarbete med Företagarna träffat många företagare ute i landet. I Visby under Almedalsveckan kommer vi också att anordna ett seminarium.

Vårt arbete med att motverka negativa effekter av offentlig säljverksamhet, kan trots motgångarna i domstol sägas ha gett resultat. I samband med att de särskilda reglerna infördes var det många kommuner och myndigheter som ställde sig frågan hur de agerade, och om det kunde stå i konflikt med förbudet. Ett stort antal verksamheter där det offentliga konkurrerade med privat företagsamhet förändrades. Det var bra men sannolikt finns mer att göra. Den vanligaste typen av klagomål som kommer till Konkurrensverket rör konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet.

Ett pågående ärende gäller Hässleholms kommun som vägrar att låta andra än kommunen själv gräva ned kabel för att fler ska få tillgång till snabbt bredband inom kommunen. Den utredningen har pågått ett tag, och jag ser framför mig att vi ska kunna gå i mål här inom en snar framtid. Det är dock inte möjligt att här och nu säga någonting om utgången av utredningen.

Just nu arbetar vi med ett flertal utredningar om misstänkta överträdelser av konkurrensreglerna. Det är min förhoppning att vi ska komma till avslut i dessa ärenden så snart det är möjligt.

I oktober gjorde vi oannonserade besök, så kallade gryningsräder, för att säkra bevis för ett olagligt samarbete på marknaden för sanitetsporcelain - toalettstolar. Vi misstänker att en leverantör har medverkat till ett otillåtet prissamarbete mellan aktörer i detaljledet.

Ett annat misstänkt otillåtet samarbete som vi utreder handlar om avrop från ramavtal i samband med offentlig upphandling av reparation på kommunala byggnader. Även här har vi genomfört platsundersökningar.

För bara ett par veckor sedan genomförde vi en platsundersökning i ett ärende som handlar om misstänkt överträdelse av konkurrensreglerna i samband med upphandlingar av vissa försäkringar. Denna utredning är just inledd, och arbetet går enligt plan.

Sedan en tid utreder vi också om Postkodlotteriet har missbrukat sin dominerande ställning. Min förhoppning är att den utredningen kan komma i mål under 2017.

Ett annat aktuellt område är online-bokningar av hotell. Som de flesta av er säkert vet beslutade Konkurrensverket häromåret att godta ett åtagande från

Booking.com vilket innebar att företaget ändrade i sitt agerande gentemot hotellen.

Före påsk kom också en övervakningsrapport om hotellbokningstjänster online som tagits fram av EU-kommissionen i nära samarbete med ett flertal nationella konkurrensmyndigheter, inklusive Konkurrensverket. Rapporten visar att det numera är vanligare att hotell erbjuder olika priser och olika produkt erbjudanden hos olika online-resebyråer än vad som var fallet före avtalsförändringarna.

Förutsättningarna för konkurrens mellan online-resebyråer har alltså förbättrats efter förändringarna. Tyvärr är det förhållandevis många hotell runt om i Europa som inte känner till förändringarna och vad de innebär.

Vi har nyligen informerat hotellen i Sverige om vilka regler som gäller, och vilka möjligheter som hotellen har att själva råda över prissättningen. Det är viktigt att de enskilda hotellen garanteras rätt att själva sätta sina priser hos online-resebyråerna, och att konsumenter ges en möjlighet att jämföra villkor och priser.

Här har vi samverkat inom det europeiska konkurrensnätverket ECN för att säkerställa att vi kommunicerar på samma sätt till nytta för både företag och konsumenter inom EU.

Prioriteringar 2017

Effektivare utredningar har jag redan berört tidigare. Det är någonting som vi ständigt arbetar med. Vi mäter effektiviteten i tillsynsarbetet på flera olika sätt och fortsätter utveckla metoder för utredningsarbetet och att bygga upp interna stödsystem med nya och effektiva tekniska lösningar.

Det IT-forensiska arbetet har blivit allt viktigare under senare år. Ny teknik hos de företag som vi undersöker och nya sätt att kommunicera kräver nya tekniska lösningar för att vi ska kunna utreda på ett effektivt sätt. Här samverkar vi internationellt vilket vi drar många lärdomar av.

För en tid sedan överlämnade vi en rapport om e-handel och delningsekonomi till regeringen. Dessa områden handlar bland annat om nya digitala plattformar – eller mötesplatser. Möjligheten att via nätet kunna beställa och betala varor och tjänster används redan av många. E-handeln växer starkt just nu. Den så kallade delningsekonomi, som egentligen går ut på att hyra/ låna till exempel bostäder eller transporter av en annan medmänniska, växer inte fram lika fort. Bland annat visar det sig att vi svenskar är mer benägna att låna bostad av andra än att låna ut vår egen.

E-handeln och den nya delningsekonomi påverkar också konkurrensrätten. En digital plattform som förmedlar tjänster mellan privatpersoner, eller någon annan form av e-handels-plattform, och som inte tar in annat än en liten provision kan

ändå ha en mycket stor verksamhet. Och därmed betinga ett mycket högt värde vid en eventuell försäljning.

De omsättningströsklar som gäller vid prövningar av företagskoncentrationer kan behöva omprövas och det kan finnas skäl att införa andra kriterier. Jag ska inte här och nu fördjupa mig i detta. Frågan kommer att belysas närmare av mina kollegor Johan Hedelin och Maria Ulfvensjö Baltatzis i morgon.

I detta sammanhang vill jag kort nämna de diskussioner som pågår internationellt. De flesta är nog överens om att de konkurrensrättsliga principerna är tillräckligt robusta och går att tillämpa för konsumenternas bästa. Samtidigt finns det länder som nyligen funnit skäl att ändra sin nationella lagstiftning för att anpassa den bättre till den digitala ekonomin, till exempel Tyskland.

Den fråga som diskuteras mest är definitionen av relevant marknad. Det kan vara svårt att använda sig av metoder som SNIIP-test m.m. Särskilt när vissa tjänster är gratis i utbyte mot data. Vad betyder marknadsmakt? Är metoden tillräckligt dynamisk och framåtblickande med hänsyn till den otroligt snabba tekniska utvecklingen i dag. Digitaliseringen möjliggör för företag att växa oerhört snabbt. Helt klart är att det finns ett behov av snabbare ingripanden från myndigheters sida. Vi kommer i november att arrangera vår årliga internationella forskningskonferens (Pros & Cons) där temat är marknadsavgränsning och de utmaningar vi möter.

Alltsedan vi samlade det konkurrensfrämjande arbetet till en avdelning har vi även ökat mängden rapporter. Under 2016 och hittills under 2017 har vi bland annat analyserat prisutvecklingen på receptfria läkemedel, storbankernas marknadsandelar, flyttavgifter på livförsäkringsmarknaden och bredbandsutbyggnad på landsbygden. Vi har fortsatt arbeta med flera viktiga marknader som är föremål för offentlig upphandling, till exempel läkemedel till sjukvården, och vi har utvecklat samarbetet med Upphandlingsmyndigheten såvitt avser den mera generella upphandlingsstatistiken.

Ett annat område som jag vill nämna och som jag vet engagerar många av er som är här i dag är gryningsräder. Vi har legat ganska lågt vad gäller egna räder under ett par år, men de senaste månaderna har vi, som jag redan varit inne på, rädat flera gånger. En fråga jag får ibland är vad våra platsundersökningar egentligen leder till.

Om jag tittar på de ärenden som är pågående i dag, eller har inletts eller avslutats sedan den 1 januari 2015 så har vi genomfört elva platsundersökningar. Tre ärenden har skrivits av. Fyra utredningar pågår. Tre ärenden har resulterat i stämningsansökningar och väntar på prövning respektive dom i domstol och ett ärende har avslutats genom ett avgiftsföreläggande. Jag tycker att det är ett bra resultat!

Frågan om IT-sök ska ske hos företaget eller hos Konkurrensverket är alltid en aktuell fråga vid platsundersökningarna. Företag kan av olika skäl föredra att it-sök sker i deras egna lokaler, medan Konkurrensverket anser att det är mer kostnadseffektivt att söka i verkets egna lokaler. Vi lägger ingen värdering i om företag väljer den ena eller den andra lösningen, och alla företag behandlas naturligtvis på ett objektiva och rättssäkert sätt. Detta är en fråga där vi noga följer utvecklingen och vi är mycket angelägna om att upprätthålla en hög kvalitet på sökningarna oavsett var de sker.

Sedan årsskiftet har en ny lag om konkurrensskadeavgift trätt i kraft. Den ger möjlighet för de som drabbats av en kartell, eller av företag som missbrukat sin dominerande ställning, att få ersättning och upprättelse. Detta är ett viktigt komplement till offentlighetsrättsliga ingripanden och sanktioner och jag tror att hotet om skadestånd kan få fler att avhålla sig från olagligheter.

Det finns också andra sätt, utöver konkurrensrättslig prövning, att motarbeta karteller. Nyligen framfördes tankar från ett större försäkringsbolag om att dra in personliga bonusar för personer i ledningen på företag som dömts för kartell. Och större institutionella ägare kan också, om de så vill, avstå från att äga kartell-dömda företag. Redan i dag är det möjligt att utesluta kartell-företag från att lämna anbud i offentliga upphandlingar. I det fallet anser jag att företag som ansökt om eftergift, och därmed bidrar till att karteller avslöjas och fälls, ska undantas från detta och tillåtas lämna anbud.

Vi har också noterat att Europeiska kommissionen nyligen har infört en helt ny webbaserad möjlighet för Whistleblowers, eller tipsare, att anonymt lämna information om misstänkta karteller eller misstänkt marknadsmissbruk. Även i Danmark finns en liknande funktion. Vi kommer med stort intresse följa hur dessa nya kanaler för information kommer att fungera.

Inom Konkurrensverket tittar vi på möjligheterna att även vi ska kunna ta emot anonyma tips och informationer på ett effektivt sätt via någon form av webbplats eller e-postfunktion. I dag är vi i stort sett hänvisade till muntliga samtal via telefon, anonyma tips som e-post eller att tipsaren skapar sig en ny anonymiserad e-postadress för att kunna garantera anonymitet. Detta är förhållandevis ineffektiva metoder för Konkurrensverket eller tipsaren. Om det visar sig möjligt att införa en sådan kanal för anonyma tips skulle det bli en förstärkning av vår informationskanal vid sidan av eftergiftsansökningar och öppna tips.

Inom regeringskansliet pågår ett arbete kring utökad beslutanderätt för Konkurrensverket i ärenden som rör företagskoncentrationer. Tidigare fanns diskussioner om en än mer omfattande beslutanderätt. Där är vi inte ännu.

Jag är för min del mycket nöjd med detta första steg att effektivisera och snabba upp processen. Med en utökad beslutanderätt kan tiden från en

koncentrationsanmälan till slutligt och bindande beslut förkortas. Det är bra för de företag som berörs. Om en fusion är skadlig för konkurrensen och marknaden är det bra att få ett beslut och besked om detta snart som möjligt, så att inte parter, konkurrenter och kunder svävar i okunskap.

Samtidigt är det viktigt att rättssäkerheten inte urholkas. De förslag vi sett hittills borgar för att möjligheten att överklaga garanteras.

Vi ser fram emot att regeringen ska presentera en proposition för riksdagen om detta. Nya regler skulle då kunna gälla från årsskiftet 2017-2018. Från Konkurrensverkets sida kommer vi att vara förberedda för att hantera en sådan nyordning. Vi har redan inlett ett internt arbete för att säkra kompetens och intern arbetsordning för att möta de nya kraven.

Motsvarande utökad beslutanderätt finns redan i de flesta EU-länder, och lagändringen blir en välkommen anpassning till vad som gäller i omvärlden.

Den ökade digitaliseringen innebär nya utmaningar för konkurrensmyndigheter. Ny teknik kan skapa nya möjligheter som bidrar till vår samlade välfärd. Tekniska innovationer och nya arbetssätt kan också leda till att invanda mönster och arbetssätt ställs på ända. De gamla kära telefax-maskinerna står i dag oanvända i ett hörn.

Frågan kan för en del tyckas science fiction-liknande, men faktum är att allt fler branscher och företag använder sig av olika slags algoritmer när de behandlar stora datamängder inför beslut. Unga människor får i dag information via social media. Styrdd och riktad reklam till exempelvis Facebook-medlemmar, beroende på intresse och hur man klickar sig fram, har många av oss upplevt redan.

Tillgång till data och transparens kring priser kan vara både positivt och negativt. Om det används i syfte att förbättra tjänster och få lägre kostnader för konsumenterna kan det vara bra. Samtidigt kan pristransparens vara mindre bra om den används av konkurrenter på ett sätt som missgynnar konsumenter och konkurrensen.

Hur ska vi förhålla oss om algoritmer och datorer styr inte bara vem som ska få del av reklam och erbjudanden, utan också ser till betalningsförmåga? Och kanske också analyserar konkurrenternas priser till olika kunder eller kundgrupper? Algoritmer kan göra det möjligt att komma överens om priser på ett väldigt sofistikerat sätt. Systemen sköter sig själva och behöver inte särskilt mycket handpåläggning. Liksom EU-kommissionen är vår inställning att företag inte ska kunna gömma sig bakom programmen utan om algoritmer används för illegalt samarbete om priser etcetera så kommer vi hålla företagen ansvariga.

I dagarna har vi publicerat en ny uppdragsforskningsrapport om just digitalisering av juridiska marknader. Rapporten är initierad och finansierad av oss, men det är författaren, docent Christian Sandström, som själv står för slutsatserna.

Juridiska tjänster är ett område där vi inom kort kan få se allt mer digitalisering. Rapportförfattaren pekar bland annat på möjligheten att mindre byråer i framtiden kan ta på sig större, mer dataintensiva, uppdrag. Det skulle i en förlängning kunna leda till att det blir lättare för nya byråer att ta sig in på marknaden, och lättare för de små att växa sig större. Jag ska med stort intresse följa den fortsatta digitaliseringen inom juridiken!

Som jag nämnde inledningsvis har jag ett stort intresse för internationella frågor och jag har haft ansvaret för den del av Konkurrensverkets uppdrag som innebär att vi ska bidra till den internationella utvecklingen inom konkurrens- och upphandlingsområdena.

Den ökade globaliseringen och digitaliseringen ställer krav på ökad samverkan mellan konkurrensmyndigheter. En utveckling vi kan se internationellt är bland annat att fler nationella myndigheter får skarpare verktyg att arbeta med. Och detta sker samtidigt som konkurrensmyndigheternas självständighet från regeringar blir tydligare. Detta är viktiga steg mot en ännu effektivare konkurrenstillsyn. Inte minst är detta angeläget inom EU där en fri marknad råder, och företag ska kunna verka under likartade villkor i alla länder.

ECN+ är ett projekt som pågått i flera år och som syftar till att stärka de nationella konkurrensmyndigheterna inom EU. Inom kort kommer europeiska rådets arbetsgrupp för konkurrens påbörja diskussioner kring EU-kommissionens utkast till direktiv. Av kanske störst intresse för Konkurrensverket är vad som står om nya utrednings- och beslutsbefogenheter och sanktioner. Vi har ju påtalat vid flera tillfällen att Konkurrensverket har mindre kraftfulla sanktioner än de flesta länder i Europa. Därför är direktivets förslag om utökade utredningsbefogenheter och påföljder för företag som motverkar Konkurrensverkets utredningar välkomna.

I detta sammanhang kan jag också nämna att det i vår verksamhetsplan för året står att en strategisk satsning är digital kommunikation. Vi kommer att fokusera på förebyggande åtgärder för att, om möjligt, förhindra att överträdelser av lagar äger rum. Webbaserade vägledningar kommer ni att få se mer av.

För att sammanfatta:

Tillsynsarbetet ger resultat. En bidragande orsak är att vi har ett högt förtroende hos våra intressenter. Utan den starka tillit som företag och konsumenter har till oss hade de inte vänt sig till oss med tips och informationer. Förtroende och tillit är viktiga inslag i framgångsarbetet.

Vi har många intressanta utredningar som pågår och i flera av dem räknar vi med att fatta beslut under 2017.

Utvecklingen går mot alltmer effektbaserade utredningar inom konkurrensrätten, något som ställer höga krav på Konkurrensverkets utredningar och den analys vi behöver göra. Detta påverkar också den information vi behöver hämta in från såväl part som tredje man i våra utredningar.

Det utvecklingsarbete vi bedriver och den kompetens som finns inom Konkurrensverket gör att jag känner tillförsikt i att vi står väl rustade att ta itu med de utmaningar som följer av den ökande digitaliseringen.

Vår ambition är att bedriva en tillsyn som består av en kombination av förebyggande arbete och utredningar som resulterar i tydliga beslut. Vårt arbete ska bidra till att skapa praxis i domstol och att undanröja skadliga konkurrensbegränsningar. På så sätt bidrar vi till att uppnå vårt syfte, som är väl fungerande marknader och en effektiv konkurrens som är till nytta för konsumenterna.

Tack för uppmärksamheten!